

Spraakstoornis: dysartrie

In deze folder vindt u informatie over de spraakstoornis dysartrie en welke gevolgen deze stoornis heeft voor de communicatie. Daar waar hij staat kan ook zij gelezen worden.

Wat is dysartrie?

Dysartrie betekent letterlijk "moeilijk kunnen articuleren". Bij een dysartrie zijn één of meerdere spieren aangedaan die nodig zijn om te kunnen spreken. Er kan een stoornis zijn in de kracht en/of de coördinatie van de spieren die de spraak (het articuleren), de stem en de ademhaling aansturen.

Hoe ontstaat een dysartrie?

Het ontstaan van de dysartrie kan zowel plotseling als geleidelijk zijn. Dit hangt af van de oorzaak van de spraakstoornis. Denk bijvoorbeeld aan hersenletsel door een CVA (beroerte), hersenbeschadiging na een ongeval (een plotseling ontstaan) of een zenuw- of spierziekte (een geleidelijk ontstaan).

Probleembeschrijving

Een dysartrie kan zich op verschillende manieren uiten:

- Onduidelijk of onverstaanbaar spreken. Klanken worden weggelaten of vervangen;
- Spraak kan nasaal of eentonig klinken;
- Een te snel of te langzaam spreektempo;
- Een haperende spraak;
- Stemproblemen zoals schor of hees klinken. De stem kan lager of hoger klinken dan voorheen;
- Verandering in de ademhaling, te lang op één adem spreken.

Iedere dysartrie is anders, zowel de ernst als de kenmerken.

Algemene tips/adviezen

Wat kunt u zelf doen:

- Spreek langzaam;
- Spreek in korte zinnen of steekwoorden;
- Probeer woorden zo duidelijk mogelijk uit te spreken. Dit kunt u doen door het spreken voor uw gevoel te overdrijven;
- Zorg voor voldoende pauzes in een zin;
- Maak oogcontact met uw gesprekspartner;
- Verander niet te snel van onderwerp;
- Ondersteun het spreken eventueel met gebaren;
- Schrijf indien mogelijk uw boodschap op.

Wat kan uw gesprekspartner doen:

- Zorg voor een rustige omgeving. Zet de radio/televisie uit tijdens het gesprek;
- Neem de tijd voor een gesprek;
- Maak oogcontact;
- Laat iemand uitspreken;
- Vraag om herhaling als u de boodschap niet (goed) verstaan heeft;
- Vraag zo nodig om het spreektempo te verlagen;
- Ga zelf niet luider of kinderlijker spreken;
- Stimuleer het gebruik van gebaren, gezichtsuitdrukkingen en schrijven;
- Laat het gesprek rusten als u de boodschap na meerdere pogingen niet verstaan heeft. Kom hier later op terug.

Behandeling door de logopedist

Als er veranderingen in de spraak opvallen kan de logopedist in consult gevraagd worden.

De logopedist gaat uw klachten en het beloop hiervan in kaart brengen en de motoriek en de gevoeligheid van de mond en tong beoordelen.

Daarnaast worden de verschillende aspecten van de spraak in kaart gebracht zoals stem, articulatie en adem.

De logopedische behandeling kan bestaan uit het geven van uitleg over uw spraakstoornis, het geven van adviezen aan u en uw directe omgeving en gerichte logopedie om de spraak te verbeteren.

Na ontslag uit het ziekenhuis heeft u mogelijk nog verdere logopedische behandeling nodig. Wanneer u naar een revalidatiecentrum of verpleeghuis gaat zal de behandeling daar worden voortgezet.

Gaat u met ontslag naar huis, dan kan een logopedist in een praktijk de behandeling overnemen wanneer dit nodig is.

De duur van de behandeling hangt onder andere af van het herstel van de dysartrie. In hoeverre de dysartrie zal herstellen is vooraf moeilijk te bepalen.

Vragen?

Heeft u nog vragen over de spraak of de communicatie? Dan kunt u altijd terecht bij een van de logopedisten in Gelre ziekenhuizen voor gepast advies.

Logopedie Gelre ziekenhuizen Apeldoorn

- maandag t/m vrijdag
- 8.45 – 9.15 uur
- tel: 055 – 581 83 91

Logopedie Gelre ziekenhuizen Zutphen

- maandag t/m vrijdag
- 8.30 – 12.00 uur
- tel: 0575 – 592 265